

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

30 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Anatolie Țurcan, Elena Cobzac, Victor Boico și Iurie Bejenaru,

judecând, în lipsa părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Gafton Mihail în numele inculpatei și inculpata Iosipoi Tatiana și de către avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului Condrea Vadim, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 01 decembrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2018, în cauza penală în privința lui

Condrea Vadim xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx

și

Iosipoi Tatiana xxxxx, născută la xxxxx, originară și domiciliată xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.02.2014 – 01.12.2015;

Instanța de apel: 28.12.2015 – 04.03.2016;

Instanța de recurs: 27.05.2016 – 19.07.2016;

Instanța de apel: 19.08.2016 – 22.12.2016;

Instanța de recurs: 06.06.2017 – 18.07.2017;

Instanță de apel: 29.08.2017 – 14.02.2018;

Instanță de recurs: 11.05.2018 – 30.10.2018.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 01 decembrie 2015, Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.196 alin.(4) Cod penal, la amendă în mărime de câte 1 200 unități convenționale pentru fiecare, echivalentul a 24 000 lei.

Acțiunea civilă înaintată de către părțile vătămate Vartic Nadejda, Sandu Feodora, Cantemir Maria, Frunză Alexandra, Neaga Liubovi, Șarco Eudochia, Manciu Elizaveta, Ursu Veronica, Silistraru Tatiana, Cojocarui Valeriu, Vîrlan Nicolae, Ursu Liuba, Conțulescu Natalia, Grițco Eugenia, Cotova Alexandra, Ciobanu Zina, Ciobanu Liviu și Ciobanu Aliona, în partea încasării prejudiciului material, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să se pronunțe instanța în ordinea civilă.

În temeiul art.265 alin.(1) Cod de procedură civilă, s-a dispus încetarea procesului la acțiunile civile înaintate de Brumarui Zinaida în sumă de 299 678 lei,

Ungureanu-Ursu Mariana în sumă de 161 270 lei, Vîrlan Natalia în sumă de 180 000 lei, Vîrlan Egor în sumă de 270 000 lei, Ursu Ivan în sumă de 22 078 lei, Șevcenco Ina în sumă de 141 250 lei, Ungureanu Nadejda în sumă de 43 150 lei, Ursu Ivan în sumă de 22 078 lei, Mardari Claudia în sumă de 260 000 lei, Ursu Elizaveta în sumă de 32 361 lei, Silistraru Olga în sumă de 165 451 lei.

Totodată, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea lui Șarco Eudochia în partea încasării prejudiciului moral în sumă de 20 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că, Condrea Vadim, în perioada 01 ianuarie 2007 - 31 iulie 2011, activând în funcție de director al Asociației de Economii și împrumut „Dănceni”, înregistrată la Camera Înregistrării de Stat cu nr.xxxxx, fiind persoană cu răspundere materială, prin abuz de încredere, împreună cu contabilul-șef al asociației, Iosipoi Tatiana, au primit mijloace bănești sub formă de depuneri de economii de la următoarele persoane: Brumaru Zinaida - 270 000 lei, Ungureanu Tatiana - 136 810 lei, Ursu Mariana - 150 000 lei, Vîrlan Egor - 179 000 lei, Vartic Nadejda - 50 000 lei, Sandu Feodora - 61 200 lei, Cantemir Maria - 26 500 lei, Iosipoi Tamara - 6 000 lei, Frunză Alexandra - 48 800 lei, Șevcenco Ina - 107 800 lei, Neaga Liubovi - 20 000 lei, Șarco Eudochia - 127 500 lei, Grițco Eugenia - 127 500 lei, Mardari Claudia - 200 000 lei, Manciu Elizaveta - 55 000 lei, Ursu Veronica - 25 000 lei, Frunză Ruslan - 15 000 lei, Glavan Vera - 37 000 lei, Cebotari Lariana - 15 000 lei, Silistraru Tatiana - 53 100 lei, Ungureanu Nadejda - 34 880 lei, Vulpe Vasile - 6 000 lei, Ursu Ivan - 21 808 lei, Ciubotaru Larisa - 45 000 lei, Bîrca Alexei - 621 739 lei, Cebotari Sergiu - 17 000 lei, Cojocaru Valeriu - 29 200 lei, Vîrlan Nicolae - 215 000 lei, Ursu Liuba - 200 000 lei, Cebotari Alexei - 10 000 lei și Conțulescu Natalia - 253 178 lei, iar în total suma de 3 175 015 lei.

Ulterior, încalcând prevederile art.art.18, 19 și 23 din Legea Contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007, nu au înregistrat în casieria asociației și pe conturile contabile corespondente, mijloacele bănești în sumă de 3 175 010 lei încredințate în administrarea lor de către membrii AEÎ „Dănceni” în perioada 2008-2011, astfel prin abuz de încredere au cauzat părților vătămăte daune materiale în proporții deosebit de mari, iar fapta dată nu constituie o însușire.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

3.1. Procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie recunoscuți vinovați și condamnați:

- Condrea Vadim în baza art.191 alin.(5) Cod penal, la 12 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis;

- Iosipoi Tatiana în baza art.191 alin.(5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis pentru femei.

În motivarea cerințelor sale acuzatorul de stat invocat că, instanța neîntemeiat a reîncadrat acțiunile inculpaților din prevederile art.191 alin.(5) Cod penal în cele ale art.196 alin.(4) Cod penal, deoarece probele administrate în cadrul urmăririi penale, ulterior examinate și în cadrul cercetării judecătorești, demonstrează pe deplin vinovăția acestora în delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, deoarece obiectul material (mijloacele financiare ale părților vătămăte) sa aflat efectiv, în condițiile legii, în

gestiunea și administrarea făptuitorilor (directorul și contabilul AEÎ „Dănceni”) și aceste mijloace bănești le erau străine ultimilor, iar încredințarea acestor mijloace bănești a avut loc în baza relațiilor contractuale încheiate, în urma cărora părților vătămate li s-a cauzat prejudicii materiale, pe când potrivit art.196 Cod penal, nu are loc însușirea bunului aflat în administrarea subiectului activ, ci a fructului beneficiului, folosul utilizării bunului încredințat în exploatare și este eronată constatarea că proprietarilor bunurilor nu le-a fost restituită dobânda, adică veniturile nerealizate.

Prin raportul de expertiză nr.914 din 30.05.2013 s-a constatat că depunerile bănești a persoanelor fizice și juridice la AEÎ „Dănceni” au fost atrase cu întocmirea contractelor, însă au înregistrate doar în fișele de evidență a depunerilor și dobânzilor aferente, fără să fi fost înregistrate în casieria asociației și pe conturile corespondente a asociației.

La fel, instanța nu a dat apreciere declarațiilor părților vătămate, care adresându-se la inculpați cu rugămintea de a le restitui banii, sub diferite pretexte refuzau restituirea acestora, nu răspundeau la telefon, se ascundeau de deponenți, ceea ce demonstrează latura subiectivă a infracțiunii incriminate, intenția și scopul de profit.

Neîntemeiată este concluzia instanței, precum că nu au fost divizate mijloacele bănești acordate în calitate de credite către AEÎ „Dănceni” de sumele pretinse de către părțile vătămate în calitate de dobânzi, că specificul infracțiunii de delapidare presupune o însușire efectivă a bunurilor altei persoane și partea acuzării urma să indice cu precizie în rechizitoriu, care este suma însușită de către inculpați de la fiecare parte vătămată, modalitatea însușirii, timpul cauzării prejudiciului, pe când acțiunile și intențiile criminale ale inculpaților au fost posibile împreună și prin înțelegere prealabilă, unul fiind administrator și altul contabil, au acționat de comun acord, iar în rechizitoriu a fost indicată modalitatea delapidării averii străine, însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului și timpul cauzării prejudiciului 01 ianuarie 2007 – 31 iulie 2011;

3.2. Avocatul Pascal Veronica în numele părților vătămate Vartic Nadejda, Sandu Feodora, Cantemir Maria, Neaga Liubovi, Șarco Eudochia, Manciu Elizaveta, Ursu Veronica, Ursu Liuba, Coțulescu Natalia, Grițco Eugenia, Cotova Alexandra, Ciobanu Zinaida, Ciobanu Liviu, Ciobanu Aliona, Mardari Claudia și Frunză Alexandra, a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie recunoscuți vinovați și condamnați pentru faptele săvârșite, deoarece prima instanță neîntemeiat a recalificat acțiunile acestora în baza art.196 alin.(4) Cod penal, pe când infracțiunea săvârșită de ei s-a manifestat prin metoda simplă - sub pretextul de împrumuturi, în lipsa contractelor de împrumut și a dispozițiilor de încasare au distribuit mijloacele financiare a părților vătămate către persoane de încredere ale inculpaților.

Prima instanță a ignorat declarațiile martorilor Castraveț Anatolie, Rachiu Simion și Bogdan Efimia, care au transmis bani direct inculpatei Iosipoi Tatiana, dar pe care nu le-au reflectat în actele contabile;

3.3. Avocatul Osoian Lilian în apelul declarat în numele părții vătămate Brumaru Zinaida, a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin

care inculpații să fie condamnați conform învinuirii înaintate, cu stabilirea unei pedepse echitabile și admiterea integrală a acțiunii civile înaintată de partea vătămată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, prima instanță neîntemeiat a dispus încetarea procesului la acțiunile civile în temeiul art.265 alin.(1) Cod de procedură civilă, contrar prevederilor art.266 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă, fiindcă acțiunea civilă înaintată în cadrul procesului penal are alte părți decât în dosarul civil examinat în Judecătoria Ialoveni, mai mult că acțiunea civilă în cadrul procesului penal se judecă conform prevederilor art.art.219-225 alin.(1), (2) Cod de procedură penală;

3.4. Avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului Condrea Vadim, a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii, iar acțiunile civile să fie lăsate fără soluționare.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, în cadrul cercetării judecătorești nu au fost acumulate probe pertinente, concludente și utile din care ar fi posibil de concluzionat că fapta inculpatului întrunește elementele infracțiunii de care a fost găsit vinovat, deoarece în acțiunile acestuia lipsește atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă a infracțiunii.

Prima instanță incorect a stabilit că lipsa posibilității financiare a AEÎ „Dănceni” de a restitui părților vătămate suma de 3 263 510 lei, echivalează cu însușirea mijloacelor bănești de către Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana, pe când din materialul probator administrat, și anume declarațiile părților vătămate, martorilor și probelor scrise s-a constatat că banii nu au fost însușiți de inculpat, dar au fost acordați în calitate de credite altor persoane fizice sau utilizați în interesul societății comerciale.

Faptul că inculpații au dus în mod neglijent evidența contabilă nu demonstrează că neajunsul depistat ar fi fost însușit de inculpat, fapt care se confirmă și prin raportul de expertiză nr.914 din 30.05.2013.

Totodată, prima instanță nu a reținut faptul că inculpatul Condrea Vadim în perioada februarie 2007- decembrie 2007, s-a aflat în concediu și a fost plecat peste hotare, astfel nici nu-i puteau fi incriminate primirea mijloacelor bănești de la Ungureanu Nadejda în sumă de 43 150, de la Brumaru Zinaida în sumă de 135 000 lei, 136 000 lei și 30 000 lei, de la Mardari Claudia în sumă de 200 000 lei și de la Vîrlan Egor în sumă de 179 000 lei.

Pentru suma de 1 066 497 lei nu poate fi înaintată acțiune civilă, din motiv că a expirat termenul de prescripție, iar pentru suma de 1 799 064,66 sunt titluri executorii privind însorea de la debitorii AEÎ „Dănceni” a sumei respective, astfel membrii asociației au de rambursat suma de 3 299 551,00 lei, pe când suma dată este incriminată potrivit actului de învinuire, precum că ar fi fost însușită de inculpați.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2016, apelul declarat de către avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului Condrea Vadim a fost respins, ca nefondat și admise apelurile declarate de către procuror, de către avocatul Pascal Veronica în numele părților vătămate Vartic Nadejda, Sandu Feodora, Cantemir Maria, Neaga Liubovi, Șarco Eudochia, Manciu Elizaveta, Ursu Veronica, Ursu Liuba, Conțulescu Natalia, Grițco Eugenia, Cotova Alexandra,

Ciobanu Zinaida, Ciobanu Liviu, Ciobanu Aliona, Mardari Claudia, Frunză Alexandra și de către avocatul Osoian Lilian în numele părții vătămate Brumaru Zinaida, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu, în partea stabilirii pedepsei și soluționării acțiunii civile, și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana, condamnați în baza art.196 alin.(4) Cod penal, le-a fost stabilită pedeapsa de câte 3 ani închisoare fiecare, iar în temeiul art.90 Cod penal, a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru perioada de probațiune de câte 5 ani pentru fiecare.

Acțiunea civilă înaintată de Șarco Eudochia a fost admisă, dispunându-se încasarea de la Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral a câte 2 000 lei de la fiecare.

Acțiunile civile înaintate de părțile vătămate - Brumaru Zinaida, Ungureanu-Ursu Mariana, Vîrlan Natalia, Vîrlan Egor, Ursu Ivan, Șevcenco Ina, Ungureanu Nadejda, Ursu Ivan, Mardari Claudia, Ursu Elizaveta, Silistraru Olga, au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

În rest, sentința a fost menținută.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, prima instanță corect a conchis că acțiunile inculpaților nu au fost îndreptate spre însușirea bunurilor altei persoane, or, banii transmiși inculpaților pentru depozitare erau transmiși de către aceștia altor membri ai AEÎ „Dănceni”, sub formă de împrumut, în baza contractelor de împrumut, iar prejudiciul cauzat fiind din motivul proastei administrări de către factorii de decizie, mai mult organul de urmărire penală a încălcat prevederile art.281 Cod de procedură penală,

Totodată, instanța de apel cu trimitere la dispozițiile art.art.7, 61, 75 Cod penal, a considerat că pedeapsa aplicată inculpaților a fost individualizată incorect, din care motiv a ajuns la concluzia stabilirii în privința inculpaților a pedepsei închisorii, cu aplicarea dispozițiilor art.90 Cod penal, întru a avea posibilitatea reală de a repara prejudiciile produse prin infracțiune.

Referitor la apelul avocatului Pascal Veronica în numele părții vătămate Șarco Eudochia privind repararea prejudiciului moral, instanța de apel l-a considerat fondat și cu trimiterea la prevederile art.art.219-221, 225 Cod de procedură penală, cât și circumstanța că în rezultatul săvârșirii infracțiunii de către inculpați - părții vătămate i-a fost cauzate suferințe psihice și că concluzia primei instanțe în partea dată nu este motivată, a conchis că acesta urmează a fi admis, urmând a fi încasat de la inculpați în folosul lui Șarco Eudochia prejudicial moral.

La fel, instanța de apel a apreciat ca fiind fondate motivele invocate de avocatul Pascal Veronica în numele părților vătămate și părțile civile Ungureanu-Ursu Mariana, Vîrlan Natalia, Vîrlan Egor, Ursu Ivan, Șevcenco Ina, Ungureanu Nadejda, Ursu Ivan, Mardari Claudia, Ursu Elizaveta, Silistraru Olga, precum și cele invocate de avocatul Osoian Lilian în numele părții vătămate și respectiv, părții civile Brumaru Zinaida ce vizează admiterea acțiunilor civile.

5. Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, invocând că,

instanța de apel, fiind de acord cu concluziile primei instanțe, care a reîncadrat acțiunile inculpaților din prevederile art.191 alin.(5) în cele ale art.196 alin.(4) Cod penal, nu a ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunilor contra patrimoniului, de obiectul juridic nemijlocit, de latura obiectivă și subiectivă, cât și de declarațiile părților vătămate și rapoartele de expertiză nr.15644 din 18.07.2012 și nr.914 din 30.05.2013.

5.1. Avocatul Pascal Veronica în numele părților vătămate Vartic Nadejda, Sandu Feodora, Cantemir Maria, Neaga Liubovi, Șarco Eudochia, Manciu Elizaveta, Ursu Veronica, Ursu Liuba, Coțulescu Natalia, Grițco Eugenia, Cotova Alexandra, Ciobanu Zinaida, Ciobanu Liviu, Ciobanu Aliona, Mardari Claudia și Frunză Alexandra, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpații să fie condamnați în baza art.191 alin.(5) Cod penal și admiterea integrală a acțiunilor civile.

5.2. Inculpatul Condrea Vadim, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Acțiunile civile să fie lăsate fără soluționare.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19 iulie 2016, recursurile declarate au fost admise, casată total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției sale, instanța de recurs a indicat că, în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia că prima instanță just a reîncadrat acțiunile inculpaților în prevederile art.196 alin.(4) Cod penal, ea urma să dezvăluie această concluzie și să își expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, fapt ce pe caz nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere formală de ordin general a circumstanțelor cauzei penale, lăsând fără justă apreciere probatoriul administrat pe cauză.

Din aceste motive, instanța de recurs a considerat că este pripită concluzia instanței de apel că învinuirea adusă în baza art.191 alin. (5) Cod penal, nu cuprinde latura obiectivă a infracțiunii de delapidare a averii străine prin abuz de încredere, și că probele acumulate la materialele cauzei nu confirmă faptul că inculpații ar fi însușit mijloacele bănești a părților vătămate, ci dimpotrivă demonstrează că banii transmiși pentru depozitare nu au fost însușiți de aceștia, dar transmiși de către dâșii altor membri ai AEÎ „Dănceni” sub formă de împrumut, în baza contractelor de împrumut, astfel că masa patrimonială a inculpaților nu a fost mărită în proporția în care a fost diminuată masa patrimonială a părților vătămate.

Totodată, fapta constatată de prima instanță, nu corespunde normei reținute și vine în contradicție cu concluziile făcute de instanțe, care au considerat că acțiunile inculpaților formează componenta de infracțiune prevăzută de art.196 alin.(4) Cod penal.

Totodată, instanța de recurs a considerat pripite concluziile instanțelor de fond, precum că actul de învinuire nu cuprinde cerințele esențiale prevăzute de art.281 Cod de procedură penală, învinuirea fiind neclară, ne concretă, neprecisă, declarativă, fără a arăta metoda și forma de delapidare, care avere străină încredințată în administrarea

inculpaților a fost însușită ilegal de către aceștia, de rând ce rechizitoriul corespunde cerințelor art.296 Cod de procedură penală, fiind indicată modalitatea delapidării averii străine, însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, timpul cauzării prejudiciului, cui și în ce sumă, iar în ședința de judecată inculpatul a indicat că a primit copia rechizitoriului, învinuirea fiindu-i clară, circumstanțe asupra cărora instanța de apel nu s-a expus.

La fel, instanța de recurs a constatat că instanța de apel nu s-a expus convingător asupra motivelor apelurilor avocaților în ce privește acțiunile civile înaintate de părțile vătămate, prin care au solicitat restituirea împrumuturilor, care sunt cert stabilite prin contractele de depunere la termen încheiate între părțile vătămate și inculpații Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana, prin prisma prevederilor art.387 alin.(1), (3) Cod de procedură penală.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2016, apelul declarat de către avocatul Pascal Veronica în numele părților vătămate Cotova Alexandra, Ciobanu Zinaida, Ciobanu Liviu, Ciobanu Aliona, Mardari Claudia a fost respins ca fiind inadmisibil, apelul declarat de către avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului Condrea Vadim a fost respins ca fiind nefondat, iar apelurile declarate de către procuror, de către avocatul Veronica Pascal în numele părților vătămate Vartic Nadejda, Sandu Feodora, Cantemir Maria, Neaga Liubovi, Șarco Eudochia, Manciu Elizaveta, Ursu Veronica, Ursu Liuba, Conțulescu Natalia, Grițco Eugenia, Frunză Alexandra și de către avocatul Osoian Lilian în numele părții vătămate Brumaru Zinaida au fost admise, casată parțial sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana, recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(4) Cod penal, le-a fost stabilită pedeapsa 3 ani închisoare fiecare, iar conform art.90 Cod penal, executarea pedepselor stabilite a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 5 ani, obligându-i pe ultimii să repare daunele cauzate în termen de 1 an.

Acțiunile civile înaintate de Vartic Nadejda, Sandu Feodora, Cantemir Maria, Frunză Alexandra, Neaga Liubovi, Șarco Eudochia, Grițco Eugenia, Mardari Claudia, Manciu Elizaveta, Ursu Veronica, Cojocari Valeriu, Ursu Liuba, Conțulescu Natalia, Silistraru Tatiana împotriva lui Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana privind încasarea solidară a prejudiciilor materiale, au fost admise, fiind dispusă încasarea în mod solidar de la Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana în beneficiul lui Vartic Nadejda suma de 92 000 lei, cu titlu de prejudiciu material, Sandu Feodora suma de 61 200 lei, cu titlu de prejudiciu material, Cantemir Maria suma de 26 500 lei, cu titlu de prejudiciu material, în rest acțiunea civilă a acesteia a fost respinsă ca fiind nefondată, Frunză Alexandra suma de 59 648 lei, cu titlu de prejudiciu material, Neaga Liubovi suma de 40 000 lei, cu titlu de prejudiciu material, Șarco Eudochia suma de 127 500 lei, cu titlu de prejudiciu material, în rest pretenția acesteia privind încasarea sumei de 20 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral a fost respinsă ca fiind nefondată, Grițco Eugenia suma de 43 260 lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 8 117 lei, cu titlu de dobândă, Mardari Claudia 200 000 lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 60 000 lei, cu titlu de dobândă, Manciu Elizaveta suma de 57 000 lei, cu titlu de prejudiciu material, Ursu Veronica suma de 39 650 lei, cu titlu de prejudiciu material,

în rest acțiunea civilă a acesteia a fost respinsă ca fiind nefondată, Cojocari Valeriu suma de 33 580 lei, cu titlu de prejudiciu material, Ursu Liuba suma de 20 000 lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 36 000 lei, cu titlu de dobândă, Conțulescu Natalia suma de 203 178 lei, cu titlu de prejudiciu material, Silistraru Tatiana suma de 59 200 lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 8 880 lei, cu titlu de dobândă.

Acțiunea civilă înaintată de Brumaru Zinaida împotriva lui Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana privind încasarea solidară a sumei de 270 000 lei, cu titlu de prejudiciu material, a fost respinsă ca fiind nefondată.

Acțiunile civile înaintate de Silistraru Olga, Ungureanu Nadejda, Ursu Ivan, Ursu Mariana, Șevcenco Ina, Ciobanu Zina, Ciobanu Aliona, Ciobanu Liviu, Vîrlan Natalia, Vîrlan Egor, Ursu Elizaveta, Cotova Alexandra împotriva lui Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana privind încasarea solidară a prejudiciilor materiale, au fost respinse ca fiind nefondate.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

7.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, acțiunile inculpaților întrunesc pe deplin elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.196 alin.(4) Cod penal.

7.2. Referitor la apelul de avocatul Pascal Veronica în numele părților vătămate Cotova Alexandra, Ciobanu Zinaida, Ciobanu Liviu, Ciobanu Aliona și Mardari Claudia, instanța de apel a menționat că, avocatul nu are împuternici de a reprezenta interesele acestor părți vătămate și cu trimitere la prevederile art.415 alin.(1) pct.1) lit. b) Cod procedură penală, a fost respins ca fiind inadmisibil.

7.3. Referitor la apelurile declarate de către avocatul Pascal Veronica în numele părților vătămate Vartic Nadejda, Sandu Feodora, Cantemir Maria, Neaga Liubovi, Șarco Eudochia, Manciu Elizaveta, Ursu Veronica, Ursu Liuba, Conțulescu Natalia, Grițco Evghenia, Frunză Alexandra și de avocatul Osoian Lilian în numele părții vătămate Brumaru Zinaida, instanța de apel a ajuns la concluzia admiterii acțiunilor civile înaintate de către Vartic Nadejda, Sandu Feodora, Frunză Alexandra, Neaga Liubovi, Grițco Eugenia, Șarco Eudochia, Mardari Claudia, Manciu Elizaveta, Cojocari Valeriu, Ursu Liuba, Conțulescu Natalia, Silistraru Tatiana cu încasarea în mod solidar de la inculpați a sumelor solicitate.

8. Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, invocând că, instanța de apel reîncadrând acțiunile inculpaților Iosipoi Tatiana și Condrea Vadim din art.191 alin.(5) Cod penal în art.196 alin.(4) Cod penal, nu a examinat sub toate aspectele probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședințele instanțelor de fond.

La fel, instanța de apel la pronunțarea deciziei, deși a reținut indicațiile specificate în decizia Curții Supreme de Justiție, nu s-a condus în strictă conformitate de prevederile legii procesuale penale, astfel încât distorsionat a tratat indicațiile instanței de recurs, fără a expune clar în ce constă analiza erorilor de fapt și de drept care au dus la adoptarea acestei soluții.

8.1. Avocatul Pascal Veronica în interesele părților vătămate Ciobanu Zina, Ciobanu Liviu, Ciobanu Aliona, Mardari Claudia, Frunză Alexandra, Silistraru

Olga, Ursu Ivan, Ursu Mariana, Șevcenca Ina, Vîrlan Natalia, Vîrlan Egor, Ursu Elizaveta, Cotova Alexandra și Ungureanu Nadejda, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia solicitând casarea parțială a acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, avocatul a indicat că instanța de apel a încălcat prevederilor art.410 Cod de procedură penală, și anume a admis agravarea situației părților vătămate.

Totodată, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat în latura penală.

8.2. Avocatul Orbu Ștefan în interesele părții vătămate Bîrcă Alexei, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs hotărârile pronunțate, solicitând casarea acestora, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului invocat că, instanțele de fond incorect au concluzionat că acțiunile inculpaților nu pot fi încadrate în baza art.191 Cod penal, or, acestea au reținut că inculpații au primit mijloace bănești, dar pe care nu le-au înregistrat în casieria asociației și pe conturile contabile corespondente - mijloace bănești în sumă de 3 175 010 lei încredințate în administrarea lor de către părțile vătămate în perioada 2008-2011 și care nu au fost întoarse deponenților.

8.3. Inculpatul Condrea Vadim, în temeiul pct.6), 8), 11) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, iar acțiunile civile să fie lăsate fără soluționare.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, în cadrul cercetării judecătorești în instanțele de fond nu au fost acumulate probe pertinente, concludente și utile din care ar rezulta că fapta săvârșită de către acesta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(4) Cod penal.

9. Asupra recursurilor declarate, părțile vătămate Șarco Eudochia și Ciobanu Zina au depus referințe, care s-au expus pentru casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri echitabile.

10. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 iulie 2017, au fost admise recursurile declarate, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției sale, instanța de recurs a indicat că, instanța de apel, la rejudecarea apelurilor nu a ținut cont de indicațiile instanței ierarhic superioare expuse în decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 19 iulie 2016, prin care a fost dispusă rejudecare cauzei, ignorând prevederile art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, repetând eroarea de drept admisă de către prima instanță și fără a da apreciere justă suportului probatoriu prezentat de către acuzare.

11. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2018, apelul declarat de către avocatul Veronica Pascal în numele părților vătămate Cotova Alexandra, Ciobanu Zinaida, Ciobanu Liviu, Ciobanu Aliona și Mardari Claudia, a fost respins ca inadmisibil, apelul declarat de către avocatul Gheorghe Ionaș în numele inculpatului Condrea Vadim a fost respins ca nefondat, iar apelurile declarate de către procuror, de către avocatul Veronica Pascal în numele părților

vătămate Vartic Nadejda, Sandu Feodora, Cantemir Maria, Neaga Liubovi, Șarco Eudochia, Manciu Elizaveta, Ursu Veronica, Ursu Liuba, Conțulescu Natalia, Grițco Evghenia, Frunză Alexandra și de către avocatul Osoian Lilian în numele părții vătămate Brumaru Zinaida, au fost admise, casată total sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Condrea Vadim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.191 alin.(5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis;

- Iosipoi Tatiana a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.191 alin.(5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar pentru femei de tip închis.

Au fost admise parțial acțiunile civile înaintate de Vartic Nadejda, Sandu Feodora, Cantemir Maria, Frunză Alexandra, Neaga Liubovi, Șarco Eudochia, Grițco Eugenia, Mardari Claudia, Manciu Elizaveta, Ursu Veronica, Cojocari Valeriu, Ursu Liuba, Conțulescu Natalia, Silistraru Tatiana împotriva lui Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana, cu dispunerea încasării în mod solidar, de la Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana în beneficiul lui Vartic Nadejda suma de 92 000 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Sandu Feodora suma de 61 200 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Cantemir Maria suma de 26 500 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Frunză Alexandra suma de 59 648 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Neaga Liubovi suma de 40 000 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Șarco Eudochia suma de 127 500 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Grițco Eugenia suma de 43 260 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 8 117 lei cu titlu de dobândă, în beneficiul lui Mardari Claudia, suma de 200 000 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 60 000 lei cu titlu de dobândă, în beneficiul lui Manciu Elizaveta, suma de 57 000 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Ursu Veronica, suma de 39 650 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Cojocari Valeriu suma de 33 580 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Ursu Liuba, suma de 200 000 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 36 000 lei cu titlu de dobândă, în beneficiul lui Conțulescu Natalia, suma de 203 178 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Silistraru Tatiana, suma de 59 200 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 8 880 lei cu titlu de dobândă, în beneficiul lui Ursu Ivan, suma de 22 078 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Ungureanu Nadejda, suma de 43 150 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Silistraru Olga, suma de 165 451 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Ursu Mariana, suma de 161 270 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Brumaru Zinaida, suma de 299 678 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Șevcenco Ina, suma de 141 250 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Vîrlan Natalia, suma de 180 000 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Vîrlan Egor, suma de 270 000 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Cotova Alexandra, suma de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Ursu Elisaveta, suma de 32 361 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Ciobanu Zina, suma de 204 700 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Ciobanu Liviu suma de 37 000 lei cu titlu de prejudiciu material, în beneficiul lui Ciobanu Aliona suma de 45 000 lei cu titlu de prejudiciu material

În rest, acțiunile civile au fost respinse.

11.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a constatat în fapt că, Condrea Vadim, în perioada 01 ianuarie 2007 - 31 iulie 2011, activând în funcție de director al Asociației de Economii și Împrumut „Dănceni”, înregistrată la Camera Înregistrării de Stat cu nr.1003600118589, fiind persoană cu răspundere materială, având intenția delapidării averii străine în scop de profit, împreună și prin înțelegere prealabilă cu contabilul-șef al asociației, Iosipoi Tatiana, au primit mijloace bănești sub formă de depuneri de economii de la următoarele persoane: Brumaru Zinaida - 270 000 lei, Ungureanu Tatiana - 136 810 lei, Ursu Mariana - 150 000 lei, Vîrlan Egor - 179 000 lei, Vartic Nadejda - 50 000 lei, Sandu Feodora - 61 200 lei, Cantemir Maria - 26 500 lei, Iosipoi Tamara - 6 000 lei, Frunză Alexandra - 48 800 lei, Șevcenco Ina - 107 800 lei, Neaga Liubovi - 20 000 lei, Șarco Eudochia - 127 500 lei, Grițco Eugenia - 127 500 lei, Mardari Claudia - 200 000 lei, Manciu Elizaveta - 55 000 lei, Ursu Veronica - 25 000 lei, Frunză Ruslan - 15 000 lei, Glavan Vera - 37 000 lei, Cebotari Lariana - 15 000 lei, Silivestru Tatiana - 53 100 lei, Ungureanu Nadejda - 34 880 lei, Vulpe Vasile - 6 000 lei, Ursu Ivan - 21 808 lei, Ciubotaru Larisa - 45 000 lei, Bîrca Alexei - 621 739 lei, Cebotari Sergiu - 17 000 lei, Cojocaru Valeriu - 29 200 lei, Vîrlan Nicolae - 215 000 lei, Ursu Liuba - 200 000 lei, Cebotari Alexei - 10 000 lei și Conțulescu Natalia - 253 178 lei și încălcând prevederile art.art.18, 19 și 23 din Legea Contabilității nr.113-XVI din 27 aprilie 2007 care prevede ciclul contabil, contabilizarea faptelor economice în baza documentelor primare și registrele contabile, nu au înregistrat în casieria asociației și pe conturile contabile corespondente, suma depozitelor atrase de membrii AEÎ „Dănceni” în perioada 2008-2011, și ca rezultat au însușit ilegal mijloacele bănești încredințate în administrarea lor, care conform raportului de expertiză nr.914 din 30.05.2013 constituie 4 078 930 lei, prin ce au cauzat părților vătămate un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

11.2. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, chiar dacă Condrea Vadim nu recunoaște vina în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar Iosipoi Tatiana recunoaște vina parțial, vinovăția acestora în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal, se confirmă prin declarațiile părților vătămate Ungureanu Nadejda, Grițco Evghenia, Sandu Feodora, Șevcenco Ina, Șarco Eudochia, Frunză Alexandra, Ungureanu Tatiana, Brumaru Zinaida, Cantemir Maria, Vîrlan Nicolae, Vîrlan Egor, Mardari Claudia, Ursu Ivan, Ursu Mariana, Neaga Liubov, Iosipoi Tamara, Manciu Elizaveta, Glavan Vera, Ursu Liuba, Silistraru Tatiana, Ursu Veronica, Bîrcă Alexei, Vulpe Vasile, Conțulescu Natalia, Cojocaru Valeriu, Grițco Evghenia, a martorilor Conțulescu Larisa, Ursu Lilia, Condrea Grigore, Șuba Nicolae, Vlad Gheorghe, Castraveț Anatolie, Vartic Radu, Bogdan Efimia, Cociorvă Petru, Gulico Liubovi, Conțulescu Larisa, raportul de expertiză nr.1564 din 18.07.2012, raportul de expertiză nr.914 din 30.05.2013.

Instanța de apel a menționat că, chiar dacă aparent mijloacele bănești au fost folosite cu scopul de a produce surse financiare noi, de facto ele erau percepute de inculpați ca fiind posesori ai bunului, or, depunerile și dobânzile nu erau înregistrate în casieria asociației, fapt expus în raportul de expertiză nr.1564 din 18.07.2012.

Referitor la argumentele avocatului Gheorghe Ionaș, instanța de apel a indicat

că, raportul de expertiză nr.914 din 30.05.2013 se expune asupra stării de fapt a asociației și circumstanțelor de apariție a datoriilor, or, obiectul speței nu reprezintă administrarea eficientă/ineficientă sau neglijența produsă. Învinuirea adusă inculpaților este bazată exclusiv pe acțiunile ilicite a inculpaților, folosindu-se de situația lor de serviciu.

11.3. La capitolul individualizării pedepsei, cu trimitere la prevederile art.art.7, 16 alin.(5), 61, 75, 76, 77 Cod penal, instanța de apel a ajuns la concluzia că, pedeapsa sub formă de 8 ani închisoare pentru fiecare este echitabilă.

11.4. Totodată, instanța de apel cu trimitere la prevederile art.art.220 alin.(1), (2), 219 Cod de procedură penală și art.1398 alin.(1) Cod civil, a indicat că, materialele cauzei sunt prezente hotărâri în privința unor părți vătămate cu privire la încasarea datoriilor din contul AEÎ „Dănceni”. La caz, s-au dispus a încasa sume cauzate în urma comiterii unei infracțiuni care au creat efectiv prejudiciile părților vătămate.

De asemenea, instanța de apel examinând acțiunile civile prin prisma art.118 Cod de procedură civilă, a dispus spre încasare prejudiciile materiale cauzate părților vătămate, potrivit contractelor de depunere.

La fel, instanța de apel a considerat necesar de a admite și acțiunile civile ale părților vătămate în privința cărora au fost pronunțate hotărâri civile de încasare a sumelor de la AEÎ „Dănceni”, deoarece executarea hotărârilor civile a devenit imposibilă de executat datorită acțiunilor inculpaților.

Cu referire la art.265 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel a stabilit că nu este justificată încetarea procesului, deoarece figurează persoane (pârâți) diferiți.

11.5. Cu trimitere la art.401 alin.(1)-(2) Cod procedură penală, instanța de apel a reținut din conținutul mandatului avocatului Pascal Veronica din 05.04.2012 că aceasta este împuternicită de a reprezenta drepturile și interesele părților vătămate Conțulescu Natalia, Șarco Eudochia, Ursu Veronica, Ungureanu Tatiana, în baza contractului de asistență juridică nr.24 din 03 aprilie 2012 (f.d.87 vol. VI).

Din conținutul mandatului din 12 martie 2014 rezultă că avocatul Pascal Veronica este împuternicită de a reprezenta drepturile și interesele părților vătămate Silistraru Tatiana, Cantemir Maria, Manciu Elisaveta, Neaga Liubovi, Frunză Alexandra, Ursu Veronica, Vartic Nadejda, Cebotari Alexei, Grițco Eugenia, Șarco Eudochia, în baza contractelor de asistență juridică 30-38 din 30.05.2012 (f.d.88 vol. VI). Prin contractul de asistență juridică nr. 61 din 24.12.2015 se atestă că avocatul Pascal Veronica se obligă să presteze servicii de consultații juridice și reprezentare a intereselor în instanța de judecată - Curtea de Apel Chișinău, cu întocmirea după caz a actelor de procedură pentru Vartic Nadejda, Sandu Feodora, Cantemir Maria, Neaga Liubovi, Șarco Eudochia, Manciu Elizaveta, Ursu Veronica, Ursu Liuba, Conțulescu Natalia, Grițco Eugenia, Ciobanu Aliona, Mardari Claudia, Frunză Alexandra. În acest context, instanța de apel a stabilit că avocatul Pascal Veronica nu are împuterniciri de a reprezenta drepturile și interesele părților vătămate Cotova Alexandra, Ciobanu Zinaida, Ciobanu Liviu, Ciobanu Aliona și Mardari Claudia, cererea de apel fiind depusă și semnată de avocatul Pascal Veronica în interesele părților vătămate fără careva împuterniciri, din care motive, cu referire la prevederile

art.415 alin.(1) pct. 1) lit. b) Cod de procedură penală, a respins ca fiind inadmisibil apelul declarat de avocatul Pascal Veronica în numele părților vătămate Cotova Alexandra, Ciobanu Zinaida, Ciobanu Liviu, Ciobanu Aliona și Mardari Claudia.

12. Avocatul Gafton Mihail în numele inculpatei și inculpata Iosipoi Tatiana, în temeiul pct.6) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, au contestat cu recurs decizia, solicitând casarea a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului au invocat că, hotărârea atacată statuează și califică acțiunile inculpatei prin prisma art.191 alin.(5) Cod penal numai printr-un abzaț, constatând că Iosipoi Tatiana având intenția delapidării averii străine în scop de profit, folosindu-se de situația de serviciu, a primit mijloace bănești sub formă de depuneri de economii de la părțile vătămate și fiind administrator al acestor sume bănești, încălcând intenționat prevederile legale privind ciclul contabil, nu a înregistrat în casieria asociației și pe conturile contabile corespondente suma depozitelor atrase de la membrii AE încredințate în administrarea lor, care conform raportului de expertiză nr.914 din 30.05.2013 constituie 4 078 930 lei, prin ce a cauzat părților vătămate un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Alte argumente întru probarea și (sau) susținerea soluției instanța de apel nu a indicat, faptul dat, constituind o îngrădire reală a dreptului la justiție.

Susțin recurenții că, instanța de apel nu a stabilit nici un argument și (sau) probă că Iosipoi Tatiana a luat sursele financiare de la părțile vătămate în mod ilegal și le-a trecut ilegal în proprietatea sa cu scop de îmbogățire.

Mai mult, instanța aduce ca argument faptul de neajuns pe conturile bancare a AEÎ „Dănceni” în sumă de 4 078 930 lei, stabilite de raportul de expertiză nr.914 din 30.05.2013 dar neîntemeiat trece cu vederea și o altă concluzie a raportului dat, care specifică faptul că suma creditelor de care au beneficiat membrii asociației și nu le-au rambursat la asociație constituie 3 922 551 lei.

La același capitol instanța de apel a trecut cu vederea faptul că, conform informației cu privire la activitatea AEÎ „Dănceni” în curs de lichidare, la situația examinării apelurilor, ultima dispune de hotărâri judiciare irevocabile de încasare a datoriei din contul beneficiarilor debitorii în sumă de 1 799 064 lei.

În concluzie, recurenții consideră că, instanța de apel nu a efectuat calificarea corectă a acțiunilor inculpatei Iosipoi Tatiana, nu a stabilit elementul de bază în acțiunile imputate, cum ar fi intenția și însușirea reală cu scop de îmbogățire a resurselor financiare a părților vătămate, nu a elucidat pe deplin dacă sumele imputate ca fiind sustrate (însușite) nu se conțin în suma de 3 922 551 lei ca credite nerambursate de către beneficiarii asociației și (sau) în suma de 1 799 064 lei încasată de la beneficiarii prin hotărâri judiciare irevocabile, nu a motivat soluția, nu a examinat și nu a apreciat probatoriul administrat la cauză, nu a determinat rolul și acțiunile concrete a lui Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana, iar aplicând pedeapsa inculpatei Iosipoi Tatiana nu a aplicat principiile legale de stabilirea și individualizare a pedepsei.

12.1. Avocatul Ionaș Gheroghe în numele inculpatului Condrea Vadim, în temeiul pct.6), 8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs hotărârile adoptate solicitând casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de

achitare, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii și a lăsa fără soluționare acțiunile civile.

În motivarea recursului, apărătorul a invocat că, instanțele de fond incorect au dat prioritate presupunerilor părților vătămate și declarațiilor contradictorii ale martorilor, în baza acestor declarații au adoptat hotărâri de condamnare, fără a ține cont și fără a aprecia la modul cuvenit depozițiile inculpatului, ale martorilor și materialele dosarului penal.

Cu trimitere la literatura juridică de specialitate, recurentul a menționat că, fapta constatată de instanța de apel se bazează pe presupunerea că lipsa posibilității financiare a AEĂ „Dănceni” de a restitui părților vătămate suma de 3 263 510 lei echivalează cu însușirea acestor mijloace bănești de către Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana, fapt care nu a fost probat în cadrul cercetării judecătorești. Din contra pe parcursul ședințelor de judecată au fost acumulate probe directe și anume declarațiile părților vătămate, martorilor și documente care confirmă că mijloacele bănești nu au fost însușiți de inculpatul Condrea Vadim, dar au fost acordate în calitate de credite altor persoane fizice sau utilizați în interesul societății comerciale. Unicul lucru pe care s-a axat acuzatorul de stat și părțile vătămate a fost acela de a încerca să probeze faptul că inculpatul Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana în mod neglijent au dus evidența contabilă însă faptul dat nu demonstrează că neajunsul depistat ar fi fost însușit de către inculpat.

Lipsa unei însușiri a mijloacelor bănești din partea inculpatului Condrea Vadim este confirmată și prin raportul de expertiză nr.914 din 30.05.2013 (f.d.49-55 vol. V), din care rezultă că deficitul mijloacelor bănești a fost cauzat în urma atragerii masive a depozitelor și luării creditelor de la bănci în sume mult superioare împrumuturilor acordate membrilor asociației și astfel, s-a format situația când AEÎ „Dănceni” era nevoită să achite dobânzi și penalități la depozitele atrase și la creditele bancare, mult mai mari decât dobânzile primite de la împrumuturile acordate persoanelor fizice, fapt ce a dus la sistarea activității economice a AEÎ „Dănceni”.

Totodată, prin cumularea tuturor sumelor bănești ale părților vătămate indicate în ordonanța de punere sub învinuire și constatate de instanța de apel, rezultă că presupusul prejudiciu material cauzat părților vătămate constituie 3 263 510 lei. Ulterior, în aceeași învinuire și faptă constatată de instanța de apel se indică suma de 4 078 930 lei, prin care s-ar fi cauzat părților vătămate un prejudiciu material în proporții deosebit de mari. Astfel, nu este clară învinuirea înaintată în partea ce ține de diferența sumei de 815 420 lei și nu este identificată nici-o persoană sau persoanele cărora le-ar fi fost cauzat prejudiciul dat, prin urmare suma pretențiilor părților vătămate urmează a se rezuma la 3 273 510 lei.

Din declarațiile părților vătămate rezultă că suma de 3 273 510 lei reprezintă împrumuturile acordate AEÎ „Dănceni” și dobânzile la ele.

Potrivit raportului de expertiză nr.914 din 30.05.2013 rezultă că membrii asociației, conform listei împrumuturilor acordate restante, la data de 30.06.2011 au de rambursat la AEÎ „Dănceni” suma de 3 299 551 lei, pe când potrivit învinuirii ar rezulta că suma dată ar fi fost însușită de către inculpați, fapt care este combătut prin informația prezentată de către reprezentantul AEÎ „Dănceni” și concluzia raportului de expertiză nominalizat, care direct indică la aceea că suma dată a fost acordată în

calitate de credite altor persoane fizice, care nu au restituit-o în termen asociației.

Astfel, din conținutul informației prezentate de către reprezentantul AEÎ „Dănceni” rezultă că societatea dispune de titluri executorii privind încasarea de la debitorii AEÎ „Dănceni” a sumei de 1 799 064, 66 lei, iar pentru suma de 1 066 497 lei nu pot fi înaintate acțiuni civile deoarece a expirat termenul de prescripție. În asemenea circumstanțe este total neargumentată poziția instanței de apel privind însușirea acestor sume bănești de către inculpatul Condrea Vadim.

Sușține recurentul că, instanța de apel în mod superficial a examinat temeiurile apelului părții apărării și nu sa expus detaliat asupra faptului că în acțiunile inculpatului Condrea Vadim nu au existat acțiuni de înșelăciune și abuz de încredere; de faptul că lipsa posibilității financiare a AEÎ „Dănceni” de a restitui părților vătămate suma de 3 263 510 lei nu echivalează cu însușirea acestor mijloace bănești de către Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana; prin cumularea tuturor sumelor bănești ale părților vătămate indicate în ordonanța de punere sub învinuire rezultă că presupusul prejudiciu material cauzat părților vătămate constituie 3 263 510 lei, iar în învinuire se indică incorect suma de 4 078 930 lei; faptul că învinuirea înaintată lui Condrea Vadim nu corespunde exigențelor prevăzute de art.6 alin.(3) lit. a) CțEDO, art.art.23, 26 Constituție, art.art.7, 17, 281 Cod de procedură penală, deoarece nu este indicat concret care este suma însușită de către inculpați de la fiecare parte vătămată, modalitatea însușirii, timpul cauzării prejudiciului, iar prin modul de întocmire a învinuirii a fost admisă încălcarea art.6 § 1 CțEDO.

Instanța de judecată este în drept să dispună admiterea acțiunii civile doar în situația în care a adoptat o hotărâre de condamnare în privința inculpatului, prin care a fost constată în acțiunile inculpatului o faptă ilegală, iar acesta ar fi acționat în mod ilicit față de o persoană fizică sau juridică, însă cet. *Neaga Liubovi, Ciobanu Aliona, Ciobanu Liviu, Ursu Elisaveta, Cotova Alexandra, Vîrlan Natalia, Silistraru Olga, Ursu Veronica nu figurează în calitate de părți vătămate sau civile în cadrul procesului penal, nu au fost indicate în actul de învinuire*, iar instanțele judecătorești nu au constatat vinovăția inculpatului Condrea Vadim în comiterea unor acțiuni ilicite față de persoanele nominalizate, prin urmare Condrea Vadim în cazul dat nu are careva obligațiuni legale privind repararea prejudiciilor patrimoniale invocate de către persoanele nominalizate anterior și ilegal admise de către instanța de apel.

Mai mult, prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Ialoveni din 04 noiembrie 2011 (f.d.183 vol. I) a fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de către Silistraru Olga și dispusă încasarea din contul AEÎ „Dănceni” în beneficiul lui Silistratu Olga datorita în sumă de 136 810 lei, dobânda de depozit în sumă de 28 641 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 5 270 lei.

Prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Ialoveni din 04 noiembrie 2011 (f.d.191 vol. I) a fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de către Ungureanu-Ursu Mariana și dispusă încasarea din contul AEÎ „Dănceni” în beneficiul lui Ungureanu-Ursu Mariana datorita în sumă de 130 000 lei, dobânda de depozit în sumă de 26 000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 5 270 lei.

Prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Ialoveni din 10 noiembrie 2011 (f.d.199 vol. I) a fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de către Vîrlan Egor și Vîrlan Natalia și dispusă încasarea din contul AEÎ „Dănceni” în beneficiul lui Vîrlan

Egor datoria în sumă de 217 000 lei, dobânda de depozit în sumă de 47 740 lei, iar în folosul lui Vîrlan Natalia datoria în sumă de 150 000 lei și dobânda de depozit în sumă de 30 000 lei.

Prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Ialoveni din 28 noiembrie 2011 (f.d.239 vol. I) a fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de către Șevcenco Ina și dispusă încasarea din contul AEÎ „Dănceni” în beneficiul lui Șevcenco Ina datoria în sumă de 107 800 lei, dobânda de întârziere în sumă de 9 734 lei și dobânda de depozit în sumă de 23 716 lei.

Prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Ialoveni din 04 noiembrie 2011 (f.d.65 vol. II) a fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de către Ungureanu Nadejda și dispusă încasarea din contul AEÎ „Dănceni” în beneficiul lui Ungureanu Nadejda datoria în sumă de 35 000 lei și dobânda de depozit în sumă de 2 280 lei.

Prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Ialoveni din 04 noiembrie 2011 (f.d.75 vol. II) a fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de către Ursu Ivan și dispusă încasarea din contul AEÎ „Dănceni” în beneficiul lui Ursu Ivan datoria în sumă de 20 000 lei și dobânda de depozit în sumă de 1 808 lei.

Prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Ialoveni din 22 noiembrie 2012 (f.d.4-5 vol. VI) a fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de către Mardari Claudia și dispusă încasarea din contul AEÎ „Dănceni” în beneficiul lui Mardari Claudia datoria în sumă de 200 000 lei și dobânda de întârziere în sumă de 18 080 lei.

Prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Ialoveni din 15 noiembrie 2011 (f.d.52-54 vol. VII) a fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de către Glavan Vera și dispusă încasarea din contul AEÎ „Dănceni” în beneficiul lui Glavan Vera datoria în sumă de 37 000 lei și dobânda de întârziere în sumă de 516 98 și dobânda de depozit în sumă de 4 500 lei.

Prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Ialoveni din 04 noiembrie 2011 (f.d.56 vol. VII) a fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de către Brumaru Zinaida și dispusă încasarea din contul AEÎ „Dănceni” în beneficiul lui Brumaru Zinaida datoria în sumă de 270 000 lei și dobânda de întârziere în sumă de 24 408 lei.

Prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Ialoveni din 04 noiembrie 2011 (f.d.67 vol. VII) a fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de către Ursu Elizaveta și dispusă încasarea din contul AEÎ „Dănceni” în beneficiul lui Ursu Elizaveta datoria în sumă de 20 000 lei, dobânda de depozit în sumă de 1 992 lei și dobânda de întârziere în sumă de 3 100 lei.

Astfel, în opinia recurentului, este ilegală încasarea de la Condrea Vadim în beneficiul părților vătămate Silistraru Olga, Ungureanu-Ursu Mariana, Vîrlan Egor, Vîrlan Natalia, Șevcenco Ina, Ungureanu Nadejda, Ursu Ivan, Mardari Claudia, Glavan Vera, Brumaru Zinaida, Ursu Elizaveta a prejudiciilor materiale cauzate, din motiv că sumele de bani invocate au fost deja încasate în ordine civilă de la AEÎ „Dănceni”, iar prin decizia instanței de apel s-a dispus dubla încasare a unor sume bănești și constituie o îmbogățire fără justă cauză a părților vătămate.

În cazul lui Condrea Vadim, atât prin declarațiile inculpatului precum și din declarațiile părților vătămate, martorilor, contractelor de împrumut, rezultă că sumele incluse în actul de învinuire au fost transmise în calitate de împrumuturi AEÎ „Dănceni”; la momentul transmiterii banilor AEÎ „Dănceni” avea o situația materială

bună și, respectiv, existau premise pentru restituirea ulterioară a împrumutului; banii au fost utilizați anume în scopurile indicate în statutul AEÎ „Dănceni” și specificului activității economice a asociației.

Totodată, în cazul dat, existența contractelor de depunere la termen a mijloacelor financiare și depozitiile inculpatului, prin care acesta recunoaște existența datoriilor AEÎ „Dănceni” față de deponenți, existența în privința a multor părți vătămate a hotărârilor judecătorești adoptate în ordine civilă privind încasarea depunerilor, demonstrează cu certitudine prezența unor relații cu caracter civil, iar contractele de depunere, fiind probe în cauza penală, garantează în mod real dreptul părților vătămate de a pretinde la despăgubiri, formulând o acțiune civilă într-o instanță civilă de drept comun în baza normelor dreptului civil, fapt care a și avut loc.

13. Asupra recursurilor declarate, a prezentat referință avocatul Pascal Veronica în interesele părților vătămate Frunză Alexandra, Silistraru Olga, Ursu Ivan, Ursu Mariana, Șevcenco Ina, Vîrlan Natalia, Vîrlan Egor, Ursu Elizaveta și Ungureanu Nadejda, care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestora ca fiind vădit neîntemeiate.

13.1. La fel, referință asupra recursurilor declarate a prezentat și procurorul, care s-a pronunțat pentru respingerea acestora ca inadmisibile.

14. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, din următoarele considerente.

Potrivit art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din conținutul recursurilor declarate, Colegiul penal constată că titularii acestora invocă temeiuri pentru recurs pct.6), 11) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie.

Însă recurenții nu au indicat concret care sunt motivele invocate în apel asupra cărora instanța nu s-a pronunțat, care motivare a soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau este expus neclar, care este eroarea gravă de fapt care a afectat soluția instanței, prin care hotărâre persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă, ce cauză de înlăturare a răspunderii penale există, prin

care lege nouă sau act de amnistie aplicarea pedepsei a fost înlăturată, or, poziția instanței de recurs de a suplini din oficiu recursurile recurenților prin constatări subiective constituie o derogare de la principiul contradictorialității în condițiile egalității armelor.

În acest context, Colegiul penal ține să menționeze că, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursurile ordinare ale părții apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica.

Conform art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

La fel, Colegiul penal reține că recurenții își exprimă dezacordul cu decizia instanței de apel sub aspectul temeiurilor prevăzute la pct.6), 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În esență, criticele recurenților se axează pe ideea că instanța de apel nu a intrat pe deplin în esența acțiunilor inculpaților, or, nu a fost stabilită intenția și însușirea reală a surselor financiare de la părțile vătămate și trecerea ilegală a acestora în proprietatea inculpaților, nefiind astfel dovedită vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal.

Verificând alegațiile recurenților, în raport cu actele cauzei, Colegiul conchide că acestea sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției sale a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Astfel, Colegiul largit ține să menționeze că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.11. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția inculpaților Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra motivelor pentru care a respins versiunile apărării, probele administrate pe caz demonstrând concludent prezența în acțiunile inculpaților a elementelor infracțiunii prevăzute la art.191 alin.(5) Cod penal.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond.

Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei din 21 ianuarie 1999, Helle c. Finlandei din 19 decembrie 1997).

Art.6 CțEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora.

Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art.6 § 1 CțEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (hotărârea CtEDO, pct.80-81, Perez c. Franței din 12 februarie 2004, Albina c. României din 28 aprilie 2005).

Totodată, se reține că, recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct.12., 12.1. din prezenta decizie, sunt întemeiate pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art.6 pct.11¹), 27, 414 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Colegiul penal lărgit respinge argumentul avocatului Ionaș Gheorghe prin care se susține că, învinuirea înaintată lui Condrea Vadim nu corespunde exigențelor prevăzute de art.6 alin.(3) lit. a) CțEDO, art.art.23, 26 Constituție, art.art.7, 17, 281 Cod de procedură penală, deoarece nu este indicat concret care este suma însușită de către inculpați de la fiecare parte vătămată, modalitatea însușirii, timpul cauzării prejudiciului, iar prin modul de întocmire a învinuirii a fost admisă încălcarea art.6 § 1 CțEDO, or, rechizitoriul corespunde cerințelor art.296 Cod de procedură penală, fiind indicată modalitatea delapidării averii străine, însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, timpul cauzării prejudiciului, cui și în ce sumă, iar în ședința de judecată inculpatul a indicat că a primit copia rechizitoriului, învinuirea fiindu-i clară, nefiind astfel încălcate drepturile inculpatului.

Referitor la argumentul recurenților prin care se susține că, este ilegală încasarea de la Condrea Vadim în beneficiul părților vătămate Silistraru Olga, Ungureanu-Ursu Mariana, Vîrlan Egor, Vîrlan Natalia, Șevcenco Ina, Ungureanu Nadejda, Ursu Ivan, Mardari Claudia, Glavan Vera, Brumaru Zinaida, Ursu Elizaveta a prejudiciilor materiale cauzate, din motiv că sumele de bani invocate au fost deja încasate în ordine civilă de la AEÎ „Dănceni”, fiind astfel admisă dubla încasare a unor sume bănești, fapt ce constituie o îmbogățire fără justă cauză a părților vătămate, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că acțiunile civile în ordine civilă au fost depuse de către părțile vătămate până la începerea urmăririi penale, iar hotărârile

civile au fost pronunțate pe parcursul urmăririi penale în privința lui Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana.

Astfel, la momentul adoptării hotărârilor civile nu era pronunțată o hotărâre penală în privința inculpaților în care reclamanții să figureze ca părți vătămate, iar mijloacele financiare să constituie obiectul infracțiunii.

Deci, odată ce a fost stabilită vinovăția inculpaților în delapidarea averii străine, instanța în conformitate cu art.385 alin.(1) pct.10), 219, 220 Cod de procedură penală, s-a expus asupra acțiunilor civile, or, prin hotărârile civile a fost dispusă încasarea datoriilor din contul AEÎ „Dănceni” și nu a inculpaților.

La caz, AEÎ „Dănceni” potrivit art.art.449 lit. a), 450 lit. a) Cod de procedură civilă, este în drept de a se adresa în instanța civilă cu cerere de revizuire a hotărârilor civile prin care a fost dispusă încasarea datoriilor a părților vătămate în prezenta cauză penală în privința căroră a fost dispusă încasarea prejudiciului și prin decizia instanței de apel.

La fel, Colegiul penal respinge argumentul recurenților referitor la faptul că prin cumularea tuturor sumelor bănești ale părților vătămate indicate în ordonanța de punere sub învinuire și constatate de instanța de apel, rezultă că presupusul prejudiciu material cauzat părților vătămate constituie 3 263 510 lei, însă în aceeași învinuire și faptă constatată de instanța de apel se indică suma de 4 078 930 lei, prin care s-ar fi cauzat părților vătămate un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, deoarece suma de 4 078 930 lei a fost stabilită prin raportul de expertiză nr.914 din 30.05.2013, în care este indicat că, depunerile bănești a persoanelor fizice și juridice la AEÎ „Dănceni” au fost atrase cu întocmirea contractelor, însă au fost înregistrate doar în fișele de evidență a depunerilor și dobânzilor aferente, fără să fi fost înregistrate în casieria asociației și pe conturile corespondente a asociației. Suma depozitelor atrase de la membrii AEÎ „Dănceni” în perioada 2008-2011 conform fișelor de depuneri constituie sumele de 3 592 430 lei, 29 675 Euro și 1 000 USD echivalentul fiind de 4 078 930 lei (f.d.49-71 vol. V).

În anexa nr.3 a raportului de expertiză enunțat sunt indicate toate sumele și persoanele care le-au depus, astfel, chiar dacă o parte din aceste persoane nu figurează în calitate de părți vătămate în cauza penală, raportul de expertiză stipulează expres suma de 4 078 930 lei care a fost însușită de inculpați.

Tot în acest context, Colegiul penal lărgit respinge argumentul avocatului Gafton Mihail și inculpatei Iosipoi Tatiana precum că, instanța de apel a trecut cu vederea faptul că suma creditelor de care au beneficiat membrii asociației și nu le-au rambursat la asociație constituie 3 922 551 lei și argumentul avocatului Ionaș Gheorghe că, din conținutul informației prezentate de către reprezentantul AEÎ „Dănceni” rezultă că societatea dispune de titluri executorii privind încasarea de la debitorii AEÎ „Dănceni” a sumei de 1 799 064, 66 lei, iar pentru suma de 1 066 497 lei nu pot fi înaintate acțiuni civile deoarece a expirat termenul de prescripție, or inculpaților le-a fost incriminată însușirea ilegală a mijloacelor bănești încredințate în administrarea lor, în urma neînregistrării acestor mijloace în casieria asociației și pe conturile contabile corespondente, pe când părțile vătămate, după cum invocă recurenții, au datorii față de asociație și nu față de inculpați.

Astfel, împrejurările enunțate denotă în mod concludent că hotărârea

contestată, în această parte, conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că fapta întrunește elementele infracțiunii și că recursurile ordinare sunt neîntemeiate.

Prin urmare, recursurile de pe rol fiind neîntemeiate, urmează a fi respinse ca inadmisibile.

15. În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul Gafton Mihail în numele inculpatei și inculpata Iosipoi Tatiana și de către avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului Condrea Vadim, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2018, în cauza penală privindu-i pe *Condrea Vadim xxxxx și Iosipoi Tatiana xxxxx*.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 noiembrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

Victor Boico

Iurie Bejenaru

O p i n i e s e p a r a t ă

a judecătorului Anatolie Țurcan

Conform art.art.339 alin.(7), 340 alin.(3) Cod de procedură penală în cauza penală privindu-i pe Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana.

Prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 01.12.2015, Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana au fost recunoscuți vinovați în baza art.196 alin.(4) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsa – amendă câte 1 200 unități convenționale, ce constituie 24 000 lei.

Acțiunile civile înaintate de părțile vătămate au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să hotărască instanța în ordinea procedurii civile.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2018, a fost casată sentința primei instanțe, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Condrea Vadim și Iosipoi Tatiana au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.191 alin.(5) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsa câte 8 ani închisoare fiecare.

Au fost admise acțiunile civile, dispunându-se încasarea de la inculpați a sumelor solicitate de părțile vătămate.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2018, au fost respinse ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul Gafton Mihail în numele inculpatei și inculpata Iosipoi Tatiana și de către avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului Condrea Vadim, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2018.

La soluționarea cauzei penale asupra recursului ordinar în cauză, expun opinia separată reieșind din următoarele considerente.

Consider că instanța de apel insuficient de argumentat a dispus casarea sentinței și contrar prevederilor art.art.101, 414 Cod de procedură penală, nu a dat aprecierea fiecărei probe administrate – în susținerea învinuirii înaintate, dar și nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apeluri.

În acest sens, *concluziile instanței de apel (pct.23 din decizie)*, - că ... declarațiile depuse de către inculpații (*Popa Vasile și Bîrcă Petru ?!*) ...sunt declarații ce nu corespund adevărului, nicidecum nu desfășoară motive concrete pe care s-ar baza aprecierea critică a declarațiilor respective, dar și nu este arătat în ce anume constă necorespunderea acestor declarații cu starea de fapt a lucrurilor.

Tot la pct.23 din decizia sa, instanța de apel expune că ”...analizând declarațiile părților vătămate... acestea demonstrează cu certitudine vina inculpaților (Popa Vasile și Bîrcă Petru), însă de fapt, nu se expune absolut de loc asupra pertinentei acestor declarații, vizavi de faptul existenței faptei de însușire a mijloacelor bănești, în mărimea sumei incriminate.

Expunând în decizie (pct.7) argumentele invocate de avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului Condrea Vadim, că: 1) ...prin cumularea sumelor bănești incriminate ca fiind sustrate, în total se constituie suma de 3 263 510 lei, însă instanța a recunoscut însușirea sumei de 4 078 930 lei, astfel nefiind stabilit în fapt - de la cine au mai fost însușiți bani în sumă de 815 420 lei; 2) ...din declarațiile părților vătămate se rezumă că, suma însușirii incriminată inculpaților, se rezumă la împrumuturile acordate și **dobânzile** la ele; 3) ...conform listei împrumuturilor acordate, restante – membrii asociației au de rambursat AEÎ „Dănceni” suma de 3 299 551 lei, însă, potrivit învinuirii înaintate, se incriminează că această sumă a fost însușită de inculpați; 4) ...societatea dispune de titluri executorii privind încasarea în folosul AEÎ „Dănceni” a sumei de 1 799 064 lei, iar pe suma de 1 066 497 lei a expirat termenul de prescripție pentru adresare în judecată în ordinea procedurii civile; 5) ...inculpatului Condrea Vadim i-a fost incriminată primirea banilor de la deponenți în perioada februarie-decembrie 2007, când acesta nici nu se afla în țară, - instanța de apel absolut nici într-un mod nu s-a expus asupra acestor argumente și nici nu a încercat să le respingă.

La fel, instanța de apel, contrar prevederilor art.414 alin.(5) Cod de procedură penală, nu a dat o apreciere argumentelor părții apărării referitor la necorespunderea învinuirii, exigențelor art.6 CțEDO, art.art.23, 26 din Constituția Republicii Moldova și art.art.7, 17, 281 Cod de procedură penală, deși a menționat la pct.7 din decizie, că aceste argumente sunt invocate de apelantul Ionaș Gheorghe.

Prin aprecierea eronată și cu caracter de presupuneri, instanța de apel nu doar că a înfăptuit superficial și incomplet actul de justiție, dar și a admis ca persoanele inculpate să fie lipsite de posibilitatea de a-și apăra efectiv interesele, astfel, creând premisele unui viciu fundamental, care afectează soluția adoptată, or, soluția despre existența faptei infracțiunii, dovedirea vinovăției persoanelor puse sub învinuire, în mod imperativ trebuie să fie bazată pe norme legale și o argumentare clară.

Pentru aceste motive am considerat că, în speță, ar fi corectă doar soluția de admitere a recursurilor ordinare declarate, cu casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2018 și **remiterea cauzei la rejudecare** în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Judecător

Ana Țurcan